

1. Előterjesztés

A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének
2018. november 27. napján 16.00 órakor megtartandó közmeghallgatására

Beszámoló a Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2018. évi munkájáról

Előterjesztő: Wolfárd Istvánné elnök

Készítette: Wolfárd Istvánné elnök

Törvényességi ellenőrzést végezte: Hódosné dr. Süke Amália jegyző

Melléklet: -----

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2018. évben 6 alkalommal tartott nyilvános ülést és egy alkalommal közmeghallgatást.

2018 évben is szinte minden programot sikerült teljesítenünk, amit kijelöltünk a munkatervünkben.

2016-ban Magyarországi Németek Országos Önkormányzata hosszú távú stratégiát dolgozott ki, mely 2020-ig érvényes, akkor kerül átvilágításra, hogy mi valósult meg, hogyan haladjunk tovább.

A 2018. évben végzett munkánkról szóló beszámolót e stratégia figyelembevételével állítottam össze. A stratégia 5 területet ölel fel. *1. Politika 2. Nevelés, oktatás 3. Kultúra 4. Ifjúság 5. Média*

1. Politikai téren első helyen áll az aktív német nemzetiségi közösség kialakítása. Az idei választás során a regisztráltak száma nem csökkent. Közismert, hogy szavazati joggal rendelkező német nemzetiségi képviselő került a parlamentbe Ritter Imre személyében. A választások előtti eseményeket figyelemmel kísérve tapasztalható volt, hogy megnőtt a fiatalok érdeklődése, igen sok főiskolás, egyetemista adott hangot nemzetiségük vállalásának fontosságával kapcsolatban. Különböző nyilvános összejöveteleket, nagygyűléseket, fórumokat, flas-mob. rendezvényeket tartottak. Vallják, hogy: „Ki a múltját nem becsüli, a jövőt nem érdemli.” Helyben is buzdítottuk a német közösségben a regisztrációra, de nem erőltettük, ha valaki az általa választott pártra akart szavazni. Nem is értünk egyet azzal, hogy egyesek igyekeznek egy-egy párt felé terelni egy nemzetiségi közösséget, mivel mi magyar állampolgárok vagyunk, jogunk van saját véleményünk megvallására. Ha bárki nyíltan, bátran vállalja a német nemzetiségi létét, ezzel nem kötelezi el magát egyetlen párthoz sem. Nemzetiségünk korrekt történelmének megismerése érdekében minden évben megemlékezést tartunk a kitelepítés emléknapján, valamint a robotra hurcoltak napján, dec. 28-án, illetve január 6-án.

Itt említeném meg, hogy helyileg nagyon jó az együttműködés a Községi Önkormányzattal, minden ügyünket maximális pontossággal intézik, a közmunkások jelentős mértékben besegítenek emlékhelyeink ápolásába. Ezt tisztelettel megköszönjük. A horvát és a roma önkormányzatokkal a Székelykőr Egyesülettel szintén eredményesen tudunk együtt dolgozni. A németiség helyi szinten képviselve van az önkormányzatban, Putterer Antal alpolgármester és Kertész Ferenc képviselő személyében. Regionális szinten is jó az együttműködésünk a környékbeli német önkormányzatokkal, valamint különböző német egyesületekkel.

Képviselőnk, Heffner Hedvig a Bács-Kiskun megyei Német Önkormányzat tagja, eredményesen képviseli a garai németiséget. Együttműködési megállapodást kötöttünk a Vaskúti Németek Egyesületével, a Magyarországi Németek Pécs-Baranya megyei Egyesületével, a Geresdlaki Német Önkormányzattal.

Úgy gondolom, hogy az évek során a garai németiség identitását, az összetartozás érzését sikerült megerősíteni. Ezt bizonyítja az a tény, hogy helyi és vidéki német nemzetiségi rendezvényeikre elfogadják a meghívást, szívesen eljönnek. Az idei évben jól sikerült Svábbál volt januárban, majd a nemzetiségi nyelvek napján rendeztünk összejövetelt. A május elsejei majálison is sokan vettek részt, a főzőversenyen. Bár helyezést nem értünk el, de a társaság nagyon jól érezte magát, a gulyásunk nagyon ízletes volt. A falunapot az idei évben sajnos elmosta az eső, de akik kitartottak, nagyon jól érezték magukat, kár, hogy a szokottnál kevesebben voltunk. Vendégeink voltak a Vaskúti Német Egyesület tagjai. Több vidéki rendezvényen vettünk részt, Vaskúton a nemzetiségi napon, az Egyesülettel együtt főztünk a falunapon, Baján a halfőző fesztiválon, a szekszárdi német színház két előadásán, az MNÁMK-ban megrendezett nemzetközi kórushangversenyen, (MNÁMK és NÉMETO. Krölpa város kórusa) Baján a megyei –német misén, Bácsalmáson a nemzetiségi rendezvénysorozaton, Csikérián a megyei önkormányzat kulturális bemutatóján.

Nemzetközi kapcsolataink ápolására is törekszünk. Jó a kapcsolatunk a Mosbacher Dunamenti Svábok Egyesületével, akik már felléptek nálunk, a mi tánccsoportunk is vendégszerepelt már náluk. A „Zombori St. Gerhardt Művek” német szervezettel aktív a szakmai kapcsolatunk, a több rendezvényünkön részt vettek ők is. mi is jártunk náluk Zomborban. További együttműködésre számítanak ők is, mi is.

2. Oktatás, nevelés: Ez az a téma, mely minden életszakaszban központi szerepet tölt be az emberek életében. A magyarországi német nemzetiség legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan német nyelvű nevelési, oktatási, képzési kínálat fenntartása, és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető. Cél, hogy az óvodától az egyetemi szintekig íveljen ez a kínálat. Ugyanakkor épít a német népcsoport tagjainak elkötelezettségére, aktivitására, hogy minden életszakaszban éljenek ezzel a lehetőséggel, hiszen a német nyelv és kultúra a magyarországi német identitás fenntartásának és megerősítésének alapvető feltétele. Ennek érdekében fontos, a nyelv magas szintű ismerete mellett a helyi nyelvjárások és szokások ápolása, a németek történetének korrekt megismerése. Ebben a munkában tudjuk leginkább segíteni a pedagógusok munkáját. Segítünk kapcsolatot teremteni a pedagógusok, tanulók és a felnőtt német közösség tagjai között. A német népviselet napján, ápr. 28-án is volt erre lehetőségük. A hagyományos ételreceptek gyűjtésében is kaptak felnőtt segítséget. Sőt, egy projektdélután keretében ki is próbálhattak felnőttek közreműködésével egy receptet. Érdeklődéssel fogadták a kosárfonó mestert.

Évente két alkalommal szervezünk vers- és prózamondó versenyt. Önkormányzatunk képviselői a különböző iskolai programokon részt vesznek és igyekeznek a németiség felnőtt közösségét is bevonni a különböző német nemzetiségi projektek megvalósításába. Garán német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, amelynek sajátossága más hasonló iskolákkal összehasonlítva, hogy itt a horvát nemzetiségi nyelvvel párhuzamosan történik. Önkormányzatunk az iskola kezdeményezésére bekapcsolódott a „Kézfogás” programba, mely véleményem szerint eredményesen működik. Az idei évben e program keretében a felnőtt német közösség bevonásával német anekdotákat gyűjtöttek a tanulók, melyeket tájnyelven hallgattak meg, majd irodalmi nyelven, végül magyarra fordították közös munkával. A gyerekek élvezettel hallgatták az anekdotákat. Ugyanennek a programnak másik célkitűzése volt a német nemzetiségi örökség tárgyi bemutatása egy tájház bemutatásán keresztül. Önkormányzatunk finanszírozta a buszkiöltséget Geresdlakra, ahol a tájház megtekintése mellett még sok egyéb tárgyi örökséget is megtekinthettek tanulóink. Jellegzetes német hangszereket, hímzett falvédőket, ágy- és asztalterítőket. A babamúzeumban és a „mézeskalács falu” kiállításon a hagyományos életmód megismerésére volt lehetőségük.

Szakképzett pedagógusok látják el a nyelvoktatást az óvodában és az iskolában is. Munkájukat közösen kidolgozott pedagógiai elvek vezérlik. Törekсенek a tanulókat bevonni a nemzetiségi téren meghirdetett iskolán kívüli tevékenységekbe, ahol a gyerekek jó eredményeket érnek el. Köszönjük a nemzetiségi pedagógusoknak az óvodában, iskolában végzett munkájukat.

A magyarországi német nevelési-oktatási intézmények technikai felszereltsége, tankönyvparkja és oktatócsomagjai megfelelnek az aktuális pedagógiai elvárásoknak

3. Kultúra: A stratégia kihangsúlyozza, hogy élni kell a kulturális autonómia által adott lehetőségekkel, mert optimális kihasználása kulcsszerepet játszik a közösség építésében és fennmaradásában. Az oktatás mellett a kultúra a mo-i német identitás fenntartásának alappillére. Feladatunk az épített és megélt kulturális örökség ápolása. A tavalyi évben az épített örökség megóvása érdekében hozzáfogtunk a kb. 10 évvel ezelőtt rendezett kereszték ismételt felújításához. Az idei évben két másik kereszt felújítása történt a templom jobb és bal oldalán, valamint a templomkertben álló Szentháromság szobrot is felújítottuk. Itt szeretném megköszönni Kertész Donát és Miklós József társadalmi munkában végzett tevékenységét. Továbbá köszönetünket fejezzük ki azoknak a családoknak, akik egy-egy németek által felállított útmenti keresztet saját gondozásba vettek, felújították, rendszeresen gondoskodnak a szakrális emlékek környezetének szépítéséről, rendben tartják azokat. Balog Ferenc, Nádaи Norbert, Takács István, Rutterschmidt Zsolt, Szűcs József. Kubatovné Müller Mária is virágoskerttel veszi körül a házával szemközti, a falu központjában álló keresztet. Mindebből láthatjuk, hogy nemzetiségünk nem közömbös, hanem óvja, őrzi az örökséget. Figyelemre méltó, hogy nem csak a németiség, más nemzetiségek is bekapcsolódnak ebbe a tevékenységbe.

Itt szeretném megemlíteni, hogy Baján az MNÁMK udvarán megkezdtek a két éve beindított nagy projekt munkálatait. Készül az „Ulmer Schachtel”, az ulmi bárkák élethű mása, nagyságban és elrendezésben, melyeken 300 évvel ezelőtt települtek be őseink Ulm városából indulva a Dunán. A negyedévenként megjelenő „Batschkaer Spuren” számaiban rendszeresen közlik a támogatók névsorát, melyek között sok garai ember nevét is olvashatjuk. Ez is bizonyítéka annak, hogy az emberek nem közömbösek nemzetiségük értékeinek megőrzése iránt.

A kulturális örökség ápolása már az óvodában, iskolában, az ifjúsági táncsoportban is aktívan folytatódik a kultúrcsoportok aktív közreműködése által. Sikertűlt Kishegyi Simon úr személyében olyan korszerűen képzett tánctanárra találni, aki hathatósan foglalkozik az ifjúsági csoporttal, jó egyetértésben tudnak együtt dolgozni. Az idei évben az általános iskolásoknak is vezetett német tánctábor. Továbbra is szeretnénk támogatni ezt a kialakult jó kapcsolatot.

Önkormányzatunk, pedagógusaink, a táncsoport egyes tagjai részt vettek Nemesnádudvaron a „Muharai Elemér Népművészeti Szövetség” által rendezett szakmai továbbképzésen, ahol nemzetiségünk múltjával, sorsával, szokásaikkal, hagyományaikkal kapcsolatos ismereteket szereztűnk, közben német táncokat is tanultunk.

Az idei évben finanszírozzuk Stábl Nóra óvónő 60 órás akkreditált továbbképzését „Tánc és játék” címmel, mely Pécsen folyik, több hétvégén. Munkájában biztosan jól tudja hasznosítani majd a tanultakat, ugyanúgy, mint az iskola két pedagógusa, akik az elműlt évben vettek részt ilyen tanfolyamon. Német szakos nevelőink is rendszeresen részt vesznek a nyelvoktatói és nemzetiségi képzéseken.

Aktívan járnak énekelni a baja környéki német kórus garai tagjai, számuk növekedett. Köszönet mindenkinek, aki a német kulturális örökség ápolásában részt vesz.

A kulturális stratégia másik cselekvési területe a művészet és irodalom. Ezen a területen a pedagógusoknak, illetve az iskola tanulóinak van meghatározó szerepűk. A tanulók az elműlt években kistérségi, megyei, sőt országos német versenyeken is eredményesen szerepeltek, tanulmányi, vers-és prózamondó, valamint rajzversenyeken. Ehhez olyan segítséget tudunk

nyújtani, hogy anyagilag támogadjuk a helyi versenyek megszervezését, mely az idén is két alkalommal volt, márciusban és novemberben.

Következő cselekvési terület a színház. Az Országos Német Önkormányzat Szekszárdon működteti a Magyarországi Német Színházat. A magyarországi színészek mellett gyakran vendégszerepelnek osztrák, német színészek is, bővült a kapcsolatuk a külföldi német színházakkal is. Az „Emberi Erőforrások Minisztériuma” támogatásának köszönhetően minden tanulónknak lehetősége van megnézni egy német gyermekdarabot a Szekszárdi Német Színházban. Az idén is sikeresen pályáztunk, októberben látták a Pinokkió című darabot, A tücsök és a vakond című darabot decemberben láthatják. Két alkalommal egy-egy felnőtt csoportnak is szerveztünk színházlátogatást. Az első március 27-én, a második május 8-án volt „A miniszter félrelép” címmel.

Vallás/Egyház mint cselekvési terület: Sajnos nagyon kevés olyan pap működik a környékünkön, aki beszéli a német nyelvet. Ezért nem lehetséges a rendszeres német misék megtartása. De a német rendezvényeinken minden alkalommal sikerült német nyelvű misét megszervezni. A környékbeli német misékre is megszervezzük az utazást az érdeklődő hívek részére. (Baja, Kalocsa, Vódica) Kezdeményeztük, hogy ünnepélyes alkalmakon, (karácsony, húsvét, búcsú, elsőáldozás) a magyar nyelvű miséken legyen nemzetiségi nyelvű olvasmány az ősök tiszteletére, hiszen ezt a templomot a horvátok és a németek építették fel, rendezték be. Plébánosunk egyetért, támogatja a kezdeményezést.

A stratégia fontos hangsúlyt helyez a német tájházak, gyűjtemények, és műemlékek gondozását, fenntartását, mivel ezek kultúránk fontos hordozói. Községünkben a falumúzeumban van egy berendezett német szoba, illetve több olyan eszközt, tárgyat mutat be a „gyűjtő” tulajdonos, mely német háztartásokból származnak. Mindannyiunk kötelessége ezeket az emlékeket megbecsülni és őrizni. Köszönjük Pál Józsefnek és feleségének. Itt szeretném elmondani, hogy nemzetiségi pedagógusaink megkezdték a még felelhető német családokban használatos tárgyak, eszközök gyűjtését, kaptak már több felajánlást. Ebben próbálunk segítségükre lenni. Ezúton megkérek mindenkit a megjelentek közül, ha akad a tulajdonukban olyan tárgy, mely a ma már nem használnak, jelezzék felénk, illetve a pedagógusoknak, hogy ezeket a múltban értékes darabokat a mai gyerekek is megismerhessék.

Fontos cselekvési terület a könyvtárak bővítése nemzetiségi kiadványokkal, valamint kiadványok megjelentetése a nemzetiség nyelvén. Szeretném ismét elmondani, hogy irodánkban több száz kötetes német nyelvű könyvtárunk van egy németországi felajánlásának köszönhetően, amit folyamatosan bővítünk a hazai német nyelvű kiadványokkal. Van gyermekkönyvünk, szépirodalmi kötetünk, kalandregények, földrajzi, művészeti könyvek, útikönyvek, ismeretterjesztő könyvek. Bárki, aki szívesen olvas német nyelvű könyveket, hívja valamelyik képviselőt, akivel időpontot egyeztetve válogathat a könyvtárból.

Évente igyekszünk újabb saját kiadványt is megjelentetni. (Emlékezés a málenkij robotra, kitelepítési emlékek naplói) Tavaly 5 német nyelvű képes albumot jelentettünk meg az évek során összegyűlt képanyagból témakörökre csoportosítva: Nemzetiségi napok, Nemzetiségi „Gasztro utca” (falunap), Megemlékezések, ünnepségek, Együttműködés az óvodával, iskolával, Ezt szeretnénk folytatni, most nyújtottunk be pályázatot, melyet jövőre szeretnénk megvalósítani.

4. Ifjúság: Felmaradásunk záloga egy erős identitással bíró fiatal generáció kinevelése. Fontos a fiatalok megszólítása, önazonosságuk erősítése. Nálunk helyben különösen fontos, mert többnemzetiségű község lévén a fiatalok szinte mind két, illetve három nemzetiséghez is tartoznak. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a gyerekek helyben minden nemzetiség kultúráját, hagyományait megismerjék, és aktívan ápolják. A népismeret keretében erre lehetőség nyílik. Az iskola „Kézfogás programja is ezt célozza meg. Önkormányzatunk úgy tudja segíteni ezt a tevékenységet, hogy hidat épít a felnőtt közösség és az ifjúság közé, olyan találkozásokat szervez, ahol az idősek bemutatják, elmondják a régi szokásokat, beszélnek a népcsoport

történelméről. Aktivizáljuk a fiatalságot a rendezvényeink lebonyolításában. Bevonjuk őket a szervezésbe, a cselekvésekbe. Az idei évben láthatták minden rendezvényen jelen voltak fiataljaink, szívesen vállalták a feladatot, és láthatóan jól érezték magukat. Kihasználjuk a középiskolákban bevezetett önkéntes munka adta lehetőségeket. Már több éve érvényes szerződésünk van a Bányai.... Persze segíteni, irányítani kell őket, hiszen még nem rendelkeznek kellő gyakorlattal. Célunk, hogy betekintést nyerjenek szerteágazó munkánkba. Ismerjék meg tevékenységünket. Szeretnénk elérni, hogy ők is bátran merjenek kérdéseket feltenni, kívánságaikat tolmácsolni.

5. Média

A magyarországi német médiáról röviden. A pécsi rádióban naponta 10-12 óráig van német nyelvű nemzetiségi műsor. Ezen kívül hetente van német Tv adás „Unser Bildschirm” címmel. Több német nemzetiségi újság jelenik meg. Nálunk a legismertebb a „Neue Zeitung”, a „Sonntagsblatt”. Ezek előfizetési lapok. Hozzáink legközelebb álló a negyedévente megjelenő „Batschkaer Spuren”, mely a közvetlen közelünkben, a BKK megyei németiség életével, történelmével ismerteti meg bennünket. Ez nem előfizetési, ingyenes, de felajánlásokkal tartja fenn magát. Kérjük jelezze, aki ebből rendszeresen szeretne kapni. Évente megjelenik a „Deutscher Kalender”. Igényüket szintén kérjük jelezni.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót az alábbi határozati javaslattal elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének

..../2018. (XI.27.) számú határozata

Beszámoló a Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2018. évi munkájáról

A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testülete elfogadja az elnök beszámolóját a Német Önkormányzat Gara 2018. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről.

Határidő: azonnal

Felelős: képviselő-testület

Gara, 2018. november 16.

Wolfárd Istvánné
elnök